

Raadsbrief

Datum 6 december 2024

Onderwerp Brief van gemeenten aan de Tweede Kamer als reactie op het plan voor invulling motie-Veltman ten aanzien van de zero-emissiezones.

Versienummer 1

Portefeuillehouder Gerdien Rots

Samenvatting

Een meerderheid in de Tweede Kamer heeft op 22 oktober aangegeven uitstel van de zero-emissiezones te willen (motie-Veltman VVD). Met deze raadsbrief informeren we over hoe wij terugkijken op de gesprekken met de staatssecretaris en het plan dat aan de Kamer is gepresenteerd over de invulling van de motie van de VVD. Ook informeren we over hoe wij en andere steden bereid zijn tegemoet te komen aan de zorgen die bij een deel van de Kamer leven over de geleidelijke overgang naar emissievrije logistiek in onze binnensteden.

Bijlagen

1. Kamerbrief over plan voor invulling geven aan motie-Veltman en regeerprogramma zero-emissiezones (22 november 2024).
2. Brief van gemeenten aan Tweede Kamer (26 november 2024)

Openbaarheid

- ☒ Openbaar
- ☐ Geheim

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De kamerbrief over het plan voor invulling aan de motie-Veltman
2. De brief van gemeenten aan de Tweede Kamer als reactie op het plan van staatssecretaris Jansen.

Datum

6 december 2024

Inleiding

Op 22 oktober 2024 heeft de Kamer de motie-Veltman1 (VVD) aangenomen. De motie verzoekt om met een plan te komen hoe invulling kan worden gegeven aan een landelijk gestandaardiseerde uitzondering op zero-emissiezones voor ondernemers tot 2029. Vrijdag 22 november heeft staatssecretaris Jansen een plan gepresenteerd voor de invulling van de motie. Met de andere steden die een zero-emissiezone in 2025 invoeren hebben wij op 26 november een brief aan de kamer gestuurd als reactie op het plan van de staatssecretaris. Voor ons is het van groot belang dat ondernemers duidelijke en haalbare kaders hebben en dat de overheid betrouwbaar is in de uitvoering van afspraken.

Kader

- Klimaatakkoord Parijs (2015)
- Nationaal Klimaatakkoord (2019)
- Afspraken klimaatconferentie Glasgow (2021)
- Green Deal Zero Emission Stadslogistiek (GDZES, in 2017 ondertekend door Zwolle)
- [Actieplan Stadslogistiek \(2018\)](#)
- [Mobiliteitsvisie 'Mobiliteit brengt Zwolle verder' \(2019\)](#)
- [Raadsbesluit zero-emissiezone \(23 november 2020\)](#)
- [Landelijke Uitvoeringsagenda Stadslogistiek](#) (UAS, in 2021 ondertekend door Zwolle)
- [Intentieovereenkomst Centraal Loket ontheffing zero-emissiezone](#), (Collegebesluit 16 mei 2023).
- [Motie 13-1 sneller duidelijkheid ondernemers binnenstad](#) (13 februari 2024)
- [Raadsbrief Lokale aanpak invoering zero-emissiezone binnenstad Zwolle](#) (27 maart 2024)
- [Raadsbrief Ontwerp verkeersbesluit zero-emissiezone stadslogistiek en ontheffingenbeleid](#) (20 juni 2024)
- [Collegebesluit Aansluiting op Centraal Loket voor ontheffingen zero-emissiezone](#) (2 juli 2024)
- [Raadsbesluit Wijziging legesverordening gemeente Zwolle 2024 door invoering zero-emissiezone stadslogistiek](#) (8 juli 2024)
- [Collegebesluit definitief verkeersbesluit en beleid ontheffingen zero-emissiezone stadslogistiek](#) (24 september 2024)

Kernboodschap

De afgelopen weken hebben de steden die vanaf 1 januari 2025 een zero-emissiezone invoeren constructief meegedacht met de staatssecretaris. Naar aanleiding van deze gesprekken heeft de Staatssecretaris een Kamerbrief gestuurd. In de Kamerbrief laat de staatssecretaris weten vast te willen houden aan een boetevrije periode van 12 maanden, euro 6 diesels tot 2029 toegang te willen geven en samen met gemeenten, brancheorganisaties en belangenverenigingen een nieuw convenant te ondertekenen met daarin opgenomen een monitoringssysteem waarmee de effecten van de zero-emissiezones geëvalueerd worden. In het plan van aanpak van de staatssecretaris blijft een Algemene Maatregel van Bestuur boven de markt hangen. De Kamerbrief is niet afgestemd met de gemeenten en de gemeenten waren verrast over de brief en de inhoud. Ook is er nog geen sprake van overeenstemming. Daarom hebben de gemeenten ook een brief aan de Tweede kamer gestuurd waarin hun kant van het verhaal wordt toegelicht.

Datum

6 december 2024

Toelichting

De gemeenten zijn bereid op onderdelen mee te bewegen met de staatssecretaris om tegemoet te komen aan het sentiment dat in de Tweede kamer leeft. Er is echter nog geen overeenstemming.

De staatssecretaris wenst een boetevrije periode van 12 maanden om ondernemers de ruimte te geven om zich voor te bereiden op de zero-emissiezones. In Zwolle hanteren we om die reden het eerste jaar een leerjaar waardoor een boetevrije periode van 12 maanden niet nodig is. Met dit leerjaar zorgen we voor een ondernemersvriendelijke invoering van de zero-emissiezone.

De optie van de Algemene Maatregel van Bestuur die nog steeds boven de markt hangt, vinden de gemeenten niet passend. De afgelopen jaren hebben we samen met brancheorganisaties, ministerie en gemeenten intensief samengewerkt. Gemeenten hebben laten zien flexibel te zijn als de situatie daarom vraagt. We zijn graag bereid om met Rijk en brancheorganisaties de invoering van de zero-emissiezones te blijven monitoren, zodat we gezamenlijk extra maatregelen kunnen treffen mochten er knelpunten ontstaan. Gemeenten zijn voorstander van werken vanuit vertrouwen en willen de constructieve samenwerking van de afgelopen jaren doorzetten.

De Tweede kamer maakt zich zorgen of het voor kleine ondernemers haalbaar is om toegang te houden tot de zero-emissiezone. We begrijpen de zorgen die er spelen. In Zwolle hanteren we daarom 2025 als leerjaar voor de zero-emissiezone. In dit leerjaar richten we ons op samenwerking met ondernemers, het bieden van maatwerk, en het gezamenlijk werken aan oplossingen om uitstootvrij vervoer haalbaar te maken. Met deze aanpak willen we ondernemers de ruimte geven om zich aan te passen en tegelijkertijd samen met hen werken aan een schonere stad. We blijven de invoering nauwgezet monitoren, luisteren naar signalen uit de praktijk en sturen bij waar nodig. Voor Zwolle blijft het uitgangspunt dat we samen met onze ondernemers werken aan een succesvolle en duurzame overgang. Dit maatwerk past tot nu toe prima in de bestaande ontheffingsregels. Voor ons is het van groot belang dat ondernemers duidelijke en haalbare kaders hebben en dat de overheid betrouwbaar is in de uitvoering van afspraken. Wij hopen dan ook op een snel akkoord met de staatssecretaris en zetten ons hiervoor in.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Ondernemers, leveranciers en belangenvertegenwoordigers van de ondernemers en logistieke partijen zijn vanaf het voornemen voor de instelling van de zero-emissiezone in de binnenstad in Zwolle meegenomen. Het afgelopen jaar is de communicatie geïntensiveerd en hebben we gebruik gemaakt van de kanalen en netwerken van de belangenvertegenwoordigers. Er zijn verschillende bijeenkomsten geweest voor ondernemers en inwoners van de binnenstad. Alle ondernemersverenigingen in Zwolle zijn bezocht en veel ondernemers hebben we individueel gesproken. De meeste ondernemers zijn op de hoogte van de komst en impact van de zero-emissiezone en weten waar ze meer informatie kunnen vinden zodat ze zich goed kunnen voorbereiden. De gefaseerde, ondernemersvriendelijke aanpak waarbij we aansluiten op landelijke standaarden en zoveel mogelijk gelijke invoering met andere deelnemende gemeenten, is mede tot stand gekomen op basis van signalen uit deze ontmoetingen. Door met individuele ondernemers in gesprek te gaan, bieden we maatwerk waar dit nodig is.

Communicatie

Goede en tijdige communicatie is van belang. Veel van de betrokken doelgroepen vragen om een gerichte aanpak. Voor de communicatie is daarom voor de aanloop tot, tijdens en na de invoering van

Datum

6 december 2024

de zero-emissiezone een plan van aanpak opgesteld (maart 2023) en deze is sindsdien in uitvoering. Flexibiliteit in de communicatie is uitgangspunt om adequaat in te kunnen spelen op signalen uit de stad.

Financiën

n.v.t.

Risico's

Op 4 december 2024 is er een debat in de Tweede kamer geweest over de uitvoering van de motie-Veltman. De staatsecretaris heeft aangegeven dat binnen het kabinet draagvlak is voor het voorgestelde plan en dat dit het maximaal haalbare is. Een aantal partijen is niet tevreden met het voorgestelde plan en willen meer garanties van de staatsecretaris en/of uitstel tot 2029. Daarnaast willen deze partijen meer mogelijkheden om hier invloed op uit te oefenen vanuit het Rijk. Deze partijen overwegen hiervoor een motie in te dienen. De VVD heeft een 2 minuten debat aangevraagd. Bij een meerderheid zal de staatsecretaris alle mogelijke opties inzetten, waaronder een spoed Algemene Maatregel van Bestuur. Dit proces kan 13-63 weken duren. Als bij evaluatie halverwege 2025 blijkt dat er dingen misgaan of ondernemers zwaar benadeeld worden zal hier binnen het convenant op bijgestuurd worden. Maar ook dan kan een zwaar middel als een spoed Algemene Maatregel van Bestuur voor het Rijk tot de opties behoren om in te grijpen. Dit betekent dat tijdens de werking van de zero-emissiezones de spelregels kunnen veranderen. Hiermee blijft een grote onzekerheid boven de markt hangen. Volgens het onafhankelijk rapport van Berenschot is het juist van belang dat er rust wordt gecreëerd en gezamenlijk opgetrokken wordt hierin.

Vervolg

Samen met de andere 14 gemeenten gaan we de zero-emissiezone per 1 januari 2025 invoeren, in Zwolle met een leerjaar. We voelen ons hierin gesteund door de brancheorganisaties. We zetten ons samen met de andere steden in voor een snel akkoord met de staatssecretaris. De staatsecretaris streeft naar een boetevrije periode van 12 maanden. Daarnaast brengt hij een generieke ontheffing voor de markt in. Na overeenstemming worden aanvullende afspraken vastgelegd in een convenant met de andere partners, waaronder brancheorganisaties en belangenverenigingen. De staatsecretaris streeft naar ondertekening van dit convenant in het 1^e kwartaal van 2025.

Openbaarheid

Het voorstel is openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

voorstel

Zwolle

Datum

6 december 2024

waarnemend secretaris, Frank Wijnandts